

نزدیک به یک دهه قبل، بسیاری از کسب و کارها و حتی دولت‌ها از اینکه نرم‌افزارهای متن باز را به کار گیرند هراس داشتند. استدلال این‌گونه بود که باگ‌های نرم‌افزاری و رخنه‌های امنیتی که در این نرم‌افزارها وجود دارد به هکرها اجازه می‌دهد از مشکلات بهره‌برداری و این نرم‌افزارها را به راحتی هک کنند. اما به‌رغم همه نگرانی‌های موجود متن باز به حرکت پویا و رو به رشد خود ادامه داد و به یکی از بازیگران اصلی دنیای فناوری تبدیل شد.

این مطلب یکی از مجموعه مقالات پرونده ویژه «نرم‌افزارهای متن‌باز» شماره 196 ماهنامه شبکه است. علاقه‌مندان می‌توانند کل این پرونده ویژه را از روی [سایت شبکه](#) دانلود کنند.

امروزه در هر بخش از صنعت از گوشی‌های هوشمند گرفته تا گجت‌های پوشیدنی و ماشین‌های مدرن به‌نوعی از کدهای متن باز به اشکال مختلف، حتی به‌صورت حداقلی استفاده می‌شود. واقعیت این است که امروزه شرکت‌های بزرگ جهان نه‌تنها از نرم‌افزارهای متن باز استفاده می‌کنند، بلکه کدهای خود را به‌صورت متن باز نیز منتشر می‌کنند. اوایل سال گذشته میلادی بود که شرکت والمارت زیرساخت مدیریت ابری خود را به‌شکل متن باز منتشر کرد. شرکت اکسون موبیل، غول نفتی نیز یک کیت برنامه‌نویسی متن باز را منتشر کرد تا به شرکت‌های فعال در حوزه نفت و گاز کمک کند از قالب‌های استاندارد در این زمینه بهره گیرند. مؤسسات بزرگ مالی همچون JP Morgan و Wells Fargo و London Stock Exchange Group هم تصمیم گرفتند از نرم‌افزارهای متن باز در ارتباط با بازار سهام استفاده کنند. به‌طور خلاصه، باید بگوییم که متن باز دیگر محدود به شرکت‌های نرم‌افزاری نیست و تقریباً هر نوع شرکتی که تصورش را بکنید از نرم‌افزارهای متن باز استفاده می‌کنند. دید روشن‌تر نسبت به متن باز باعث شده است اکنون دولت‌ها و شرکت‌ها به این سطح از آگاهی برسند که متن باز در اغلب موارد بهترین راهکار برای توسعه نرم‌افزارها است. متن باز به شرکت‌ها اجازه می‌دهد بار توسعه زیرساخت‌های عمومی و استانداردهای سازگار با آن را با جهان خارج از شرکت به اشتراک قرار دهند. به این ترتیب هر توسعه‌دهنده‌ای فارغ از اینکه یک شرکت در چه زمینه‌ای به فعالیت اشتغال دارد یا برای چه شرکتی کار می‌کند، قادر است در توسعه نرم‌افزارها مشارکت داشته باشد.

راهکارها و چالش‌های پیش روی توسعه‌دهندگان چگونه از نرم‌افزارهای متن باز کسب درآمد کنیم؟

جالب‌تر آنکه متن باز این پتانسیل را دارد تا به‌طور بالقوه مجموعه‌ای از استعدادها را برتر که هر یک دیدگاه‌های منحصر به فرد خود و خاص خود را دارند جذب و از این استعدادها در زمینه شناسایی مشکلات و اضافه کردن ویژگی‌های جدید به نرم‌افزارها استفاده کند. ویژگی‌هایی که شاید هیچ‌گاه به ذهن توسعه‌دهندگان سنتی نرم‌افزار نمی‌رسید. ابرسازمان‌های بزرگی همچون OIN نیز به‌دنبال آن هستند تا بهترین پروژه‌های متن باز را به شکل رایگان و بدون وجود نگرانی از بابت به سرقت رفتن ایده‌ها با توسعه‌دهندگان به اشتراک قرار دهند. به‌رغم موفقیت این جریان اصلی، بسیاری از پروژه‌های متن باز، به‌ویژه پروژه‌هایی که سازمان‌های بزرگ به آن‌ها متکی هستند، در بعضی موارد با کسری بودجه همراهند.

تعدادی از شرکت‌ها تمایلی ندارند به‌صورت طولانی‌مدت از پروژه‌ها حمایت مالی به عمل آورند. با وجود این، سرمایه‌گذاران خطرپذیر روی استارت‌آپ‌های متن باز حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند. شرکت‌هایی همچون گوگل، فیس‌بوک و مایکروسافت نیز بخش اعظمی از کدهای مربوط به نرم‌افزارهای خود را به‌صورت متن باز در دسترس همگان قرار داده‌اند. به طور مثال به OpenSSL نگاه کنید. یک کتابخانه نرم‌افزاری رمزنگاری که از سوی طیف گسترده‌ای از سایت‌ها و سیستم عامل‌ها همچون اندروید و iOS به‌منظور ایمن‌سازی فایل‌ها و داده‌های حساسی همچون گذرواژه‌ها و جزئیات کارت‌های اعتباری به کار گرفته می‌شود، اکنون به‌صورت متن باز در اختیار همگان قرار دارد. تا پیش از متن باز شدن آن در سال 2014 تنها یک نفر به‌صورت تمام‌وقت روی این پروژه کار می‌کرد و به همین دلیل بود که کسی متوجه آسیب‌پذیری خون‌ریزی قلبی در OpenSSL نشده بود. یکی از بزرگ‌ترین رخنه‌های امنیتی که در تاریخ دنیای فناوری به وجود آمد. درست است که تیم OpenSSL وصله مربوطه را ارائه کرد و در ادامه به‌لحاظ فنی و مالی پشتیبانی خوبی از این سازمان به عمل آمد، اما اگر طیف گسترده‌ای از توسعه‌دهندگان روی OpenSSL کار می‌کردند شاید مشکل پیش از آنکه به بحرانی بزرگ تبدیل شود شناسایی می‌شد. حقیقتی که در پس‌زمینه متن باز وجود دارد این است که امروزه مدل‌های تجاری مختلفی از طریق توسعه نرم‌افزارهای متن باز موفق شده‌اند به سطح بالایی از درآمدزایی دست پیدا کنند. به طور طبیعی، رویکردهای مبتنی بر نرم‌افزارهای متن باز خصلت کارآفرینی دارند که همین موضوع باعث شکوفایی خلاقیت‌ها شده و زمینه‌ساز ظهور نوآوری در عرصه‌های مختلف می‌شود.

مطلب پیشنهادی

postmarketOS توزیعی ویژه گوشی‌های هوشمند این توزیع لینوکسی چرخه عمر اسمارت‌فون‌ها را ده ساله می‌کند

امروزه هر کشوری که به‌دنبال موفقیت و پیشرفت است باید به‌دنبال توسعه اقتصادی مبتنی بر ایده باشد. جامعه‌ای که دو عامل خلق ایده‌های بکر و تبدیل این ایده‌ها به فرصت‌های تجاری را با جدیت دنبال کند به شکوفایی خواهد رسید. رویکردی که در نهایت اشتغال‌زایی، پیشرفت و کیفیت بهتر زندگی را به همراه خواهد داشت. درست در همین نقطه است که متن باز کارکرد عینی خود را نشان می‌دهد. هزینه‌های تولید یکی از مهم‌ترین عواملی است که صنعت نرم‌افزار را متمایز از دیگر صنایع کرده است. در حوزه نرم‌افزار، هزینه ساخت یک یا هزاران نسخه از یک محصول نرم‌افزاری یکسان خواهد بود. همچنین در مقایسه با دیگر صنایع، صنعت نرم‌افزار یا به عبارت دقیق‌تر برنامه‌نویسی یکسری ویژگی‌های شاخص و البته ممتاز دارد. از فناوری‌های سطح بالا استفاده می‌کند، برای ورود به حوزه برنامه‌نویسی به هزینه اندکی نیاز است، توزیع یک محصول ممکن است به شکل رایگان و از طریق سرویس‌های اینترنتی انجام شود، به حضور برنامه‌نویس در محل کار ممکن است نیازی نباشد و شرکت‌ها زمانی که محصولی را عرضه کردند باز هم از طریق ارائه خدمات پشتیبانی می‌توانند کسب درآمد کنند.

در این میان، نرم‌افزارهای متن باز جایگاه ویژه‌ای دارند. این نرم‌افزارها بر مبنای قوانین یا به عبارت دقیق‌تر مجوزهایی منتشر می‌شوند که امکان به‌کارگیری، ویرایش و انتشار مجدد آن‌ها را به‌خوبی تشریح می‌کنند. امروزه بسیاری از شرکت‌ها به این حقیقت مهم اشراف پیدا کرده‌اند که نرم‌افزارهای متن باز به‌شکل کاملاً مستقیم و تأثیرگذاری بر فرآیندهای تحقیق و توسعه و استراتژی‌های سازمانی آن‌ها تأثیر مطلوب می‌گذارند. به همین دلیل، به متن باز به دید یک عامل شکوفاکننده ایده‌های بکر و ناب نگاه می‌کنند. افزایش سطح خلاقیت و نوآوری، آماده کردن نیروی کار جوان برای ورود به بازار کار، انتقال دانش و مهارت‌های برنامه‌نویسی میان کدنویسان، رقابتی شدن صنعت نرم‌افزار، کاهش قابل توجه هزینه‌ها، ترویج فرهنگ مشارکت و کار گروهی، تقویت حس نوع‌دوستی و تعامل و عدم وابستگی نرم‌افزار از مهم‌ترین ویژگی‌های مستتر در متن باز است.

مطلب پیشنهادی

مهندس نرم‌افزار پردرآمدتر از ورزشکار حرفه‌ای! برای میلیونر شدن بهتر است مهندس نرم‌افزار باشید تا یک ورزشکار حرفه‌ای

با توجه به اهمیت متن باز، در پرونده ویژه این شماره تصمیم گرفتیم به سراغ این مفهوم برویم. ضمن آنکه به شما نشان خواهیم داد چگونه می‌توانید از نرم‌افزارهای متن باز کسب درآمد کنید، به ذکر نمونه‌های روشنی از نرم‌افزارهایی پرداختیم که موفق شده‌اند از طریق ساختار متن باز به سودآوری میلیاردی برسند. همچنین، به شما نشان خواهیم داد چگونه می‌توانید در پروژه‌های متن باز مشارکت داشته باشید، حتی اگر یک برنامه‌نویس نیستید. گفت‌وگوی انجام شده با آقای کیث برگلت مدیر عامل سازمان OIN را مشاهده خواهید کرد، با تفکرات گوگل در زمینه پروژه‌های متن باز از زبان مهندس ارشد این شرکت آشنا خواهید شد، تأثیرگذاری متن باز بر صنعت اینترنت اشیا و خودروسازی را مشاهده خواهید کرد و در نهایت با بهترین چهارچوب‌های برنامه‌نویسی متن باز موبایلی آشنا خواهید شد.

در [این پرونده ویژه](#) سعی کرده‌ایم به‌جای کلی‌گویی و تکرار مباحثی که بسیاری از خوانندگان با آن آشنا هستند، به سراغ داغ‌ترین مباحث مربوط به متن باز برویم.

تاریخ انتشار:

23 آبان 1396

نشانی منبع:

<https://www.shabakeh-mag.com/cover-story/10095/%D8%B2%D9%85%D8%A7%D9%86-%D8%B3%D9%84%D8%A7%D9%85-%DA%AF%D9%81%D8%AA%D9%86-%D8%A8%D9%87-%D8%B9%D8%B5%D8%B1%DB%8C-%DA%A9%D9%87-%D8%AF%D8%B1-%D8%B3%DB%8C%D8%B7%D8%B1%D9%87-%D9%85%D8%AA%D9%86%D9%90-%E2%80%8C%D8%A8%D8%A7%D8%B2-%D9%82%D8%B1%D8%A7%D8%B1-%D8%AF%D8%A7%D8%B1%D8%AF>